

Tarih : 28 Aralık 2021

No : 2021-114

Konu : **Şirketler için yıl sonu işlemleri ve dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?**

Şirketler için yıl sonu işlemleri ve dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?

Yıl sonu işlemlerine ilişkin genel bir özet ve hatırlatmalar sunacak olan bilgilendirme yazımız şirketlerin dönem sonu işlemlerine yardımcı olması amacıyla hazırlanmıştır:

Kurumlar Vergisi Mükellefleri Şubat 2021 dönemine kadar (4. Dönem Geçici Vergi) gider kayıtlarını düzenleyebilirler. Özellikle bazı durumlar ve KDV açısından değerlendirmeleri yapmamız daha uygun olacaktır:

1. Binek araç kısıtlamasına ait giderler vergi daireleri tarafından izahı en çok talep edilen konular arasında yer almaktadır. Binek araç kısıtlamasına uygunluk denetlenmelidir. Binek araçlara ait yapılan giderlerin ve indirim konu KDV tutarının %70'ini kullanabileceğimiz unutulmamalıdır.
2. KDV kayıtları için 191 ve 391 hesapların kullanılması gerekmektedir. Aylık olarak kayıtlanan KDV tahakkuklarının KDV Beyannameleriyle mutabakatı sağlanmalı ve 190 hesabında takip edilen devreden KDV tutarı kontrol edilmelidir.
3. İndirimli orana tabi KDV iade taleplerinde, KDV iade tutarı iadeye konu yılı takip eden Kasım dönemi Beyannamesinde bildirilmeli ve yıl sonuna kadar internet vergi dairesine gerekli listeler girilerek onaya gönderilmelidir.
4. Tam istisna ve kısmi tevkifata tabi işlemlerle ilgili iadeler işlemin gerçekleştiği dönemi takip eden 2. yılın sonuna kadar KDV beyannamesinde belirtilmeli ve gerekli belgeler ibraz edilmelidir.
5. KDV istisnasına tabi satışlar kontrol edilmeli ve KDV hesaplanmadığı teyit edilmelidir.
6. KDV Kanunu 11-1/c kapsamında ihraç kayıtlı satışların, teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren 3 ay içerisinde ihraç edilmesi gerekmektedir. Bu işleme ilişkin KDV'lerin takibi için 192 ve 392 no.lu hesaplar kullanılacak olup, tecil terkin işlemlerinin titizlikle takip edilmesi gerekmektedir.
7. Geç ulaşan faturalarda yer alan KDV tutarlarının gelecek yıl içerisinde indirim konu edileceği unutulmamalıdır.
8. Yurtdışından alınan hizmetlere ilişkin KDV hesaplanarak, KDV-2 Beyannamesi ile ödenmesi, KDV 1 Beyannamesi aracılığıyla indirim konusu yapılması söz konusu olabilmektedir. Ayrıca şahıstan yapılan araç kiralamalarının da KDV-2 beyannamesine konu oluşturduğu unutulmamalıdır.
9. Gider kayıtlarının kontrol edilmesi: Şirketinizde rutin olarak bulunan giderlerin kayıtları kontrol edilmelidir. Kira gideri, ücret tahakkuku gibi kalemlerin gider yazılması vergi tutarınızı etkileyecektir.
10. Personel ve iş avans tutarları kontrol edilmeli ve vaktinde kapatılmalıdır.

11. Amortisman tutarının kontrol edilmesi: Yapılan değişiklikle son defa verilecek olan 4. Dönem Geçici Vergi Beyannamesi için ayrılması gereken amortisman tutarı hesaplanarak gider yazılmalıdır.
12. Finansman Gider Kısıtlaması çalışması hazırlanmalıdır. Dönemsel olarak gelir ve gider kayıtlarının kapatılıp sermayeye eklenmesi sonrası oluşacak öz sermaye tutarı üzerinden hesaplama yapılması gerekmektedir.
13. Maliyet kayıtlarının yapılması öncesinde stok sayımının yapılması gerekmektedir. Maliyet kaydı için seçilecek yöneteme göre kayıtlar yapılmalıdır.
14. Şüpheli ticari alacaklar hesabı kontrolleri sağlanmalı ve ilgili hesaplara kayıtlanmalıdır. Alacağın şüpheli ticari alacak hükümleri şartlarına uygunluk sağladığı kontrol edilmelidir. 3.000 TL tutarını aşmayan ve yazı ile bir defadan fazla istenildiği halde tahsil edilemeyen alacaklar, şüpheli ticari alacak olarak doğrudan gider yazılabilir.
15. Gelecek aylara ait giderler hesabında bulunan kayıtlar gider hesaplarına alınmalıdır.
16. İstisna kapsamında yapılan satış kayıtları kontrol edilmelidir.
17. Matrah artırımını yapılan dönemlerde geçmiş yıl zararlarının %50'si kullanılabilir. Geçmiş yıl zararları tablosu oluşturulmalı ve ilgili yıllarla ilgili matrah artımı çalışmaları kontrol edilmelidir.
18. 7 grubu hesapların tamamı 6 grubu hesaplara yansıtılarak kapatılmalı ve bakiye vermemelidir.
19. Döviz hesaplarının değerlendirme işlemleri yapılmalı ve kambiyo karı/zararı hesaplarına kayıtlanmalıdır.
20. Döviz cinsinden yapılan ticari işlemlere ilişkin kur farkı faturaları düzenlenmesi için çalışmalar yapılarak fatura düzenlemek üzere firmalarla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Söz konusu faturalarda KDV uygulanacaktır.
21. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderlere ait kayıtlar kontrol edilmeli ve beyannamede ilgili alanlara yazılabilmesi adına sınıflandırılmalıdır.
22. Örtülü sermaye şartlarının oluşup oluşmadığı kontrol edilmelidir. Öz sermayenin 3 katını aşan ortaktan borçlanma durumunda örtülü sermaye uygulaması yapılmalıdır.
23. Nakdi sermaye indirimi yararlanma durumunun kontrol edilmesinde fayda vardır. Yabancı firmalar için %75, yerli firmalar için %50 oranında uygulanan bu indirimden nakit sermaye artışları için sermayenin korunduğu her yıl yararlanılabilmektedir. Bu indirimden, kurumlar vergisi beyannamesi beklenilmeden 4. geçici vergi beyannamesinde de yararlanılabilir.
24. Taşınmaz satışı yapıldıysa, %50 istisna koşulları araştırılmalı ve belli tutarı aşan istisnalarda, ar-ge ve tasarım merkezi ile özellikli istisnalı işlemlerde zamanında düzenlenmiş YMM tasdik raporu zorunluluğu ihmal edilmemelidir.
25. Finans kuruluşları veya harca tabi tutulan sektörlerde yıllık harç bildirim ve ödenmesi konusu işletme devamlılığı için önemli bir konu olabilir.
26. Transfer fiyatlandırması çalışması için şube veya ortaklara ait bilgiler hazırlanmalı ve konusunda uzman ekibe iletilmelidir.
27. Mizan üzerinde tüm hesaplara ait kontroller gerçekleştirilerek tek düzen hesap planına uygunluk kontrolü sağlanmalıdır.
 - a. Özellikle ters bakiye veren hesaplar kontrol edilmeli ve kayıtlar ilgili alanlara virmanlanmalıdır.
 - b. Banka hesaplarının mutabakatı, çek ve senet mutabakatları, 120 ve 320 hesaplarının cari hesap mutabakatları gerçekleştirilmelidir.
 - c. İleride oluşacak ticari davalarda delil olarak sunulacak yasal defterlerin uygun şekilde basılması ve tasdik edilmesi gerekmektedir.

- d. Amortisman listesini revize ederek itfa durumları kontrol edilmeli, banka kredisi hesapları için mutabakat yapılmalıdır.
28. Şirketin bağımsız denetim kriterlerinden olan aktif büyüklüğü, yıllık ciro ve çalışan sayısı kriterlerini sağlayıp sağlamadığı kontrol edilmeli ve şartlar aşıldıysa denetçi seçimi konusu genel kurul gündemine eklenmelidir.
29. Yıllık çalışan sayısı 50'den fazla veya yıllık mali bilanço toplamı 25 Milyon TL'den çok olan firmalar VERBİS'e kaydolmak zorundadır. VERBİS kayıt zorunluluğu kontrol edilmelidir.
30. Hamiline yazılı paylar için yıl sonuna kadar bildirim yapılmalıdır.a. Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna Bildirilmesi ve Kayıt Altına Alınması Hakkında Tebliğ, 6.04.2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.
b. Anonim şirketlerin hisse devrinde (tek ortaklı bir anonim şirkete dönüşmesi, tek ortaklı olan anonim şirketin ortağının değişmesi veya tek ortaklı olan anonim şirketin çok ortaklığa geçmesi hali hariç) tescil ve ilan yükümlülüğü bulunmamakla birlikte yayımlanan bu tebliğ ile hamiline yazılı pay senetlerinin devri halinde MKK'ya bildirim yükümlülüğü getirildi.
31. Şirketin ortaklık yapısında değişiklik meydana gelmişse geçici vergi beyannamesi verilirken "Gerçek Faydalanıcı" ya ilişkin değişikliğin bildirilmesi unutulmamalıdır.

Bu bültenle ilgili tüm sorularınız için bize ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,

Tax & International Advisory